

Granskningshandling

E4/E20 Essingeleden – Södra Länken

Stockholms stad, Stockholms län

Planbeskrivning med miljöbeskrivning

TRV 2015/72249

2016-06-17

Titel: Vägplan E4/E20 Essingeleden – Södra Länken, granskningshandling

Utgivningsdatum: 2016-06-17

Ärendenummer: TRV 2015/72249

Utgivare: Trafikverket

Kontaktperson: Ola Björklin, Trafikverket tel. 0771-921 921

Medverkande konsult: WSP

Uppdragsansvarig: Rickard Sundström, WSP

Foton: Trafikverket om inte annat anges

Kartor: © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Tryck:

Distributör: Trafikverket Region Stockholm, 172 90 Sundbyberg, telefon: 0771-921 921

Innehåll

LÄSANVISNING	5
SAMMANFATTNING	6
1 BESKRIVNING AV PROJEKTET	7
1.1 BAKGRUND	7
1.2 VÄGSYSTEM, FUNKTION OCH PROBLEM	8
1.3 PROJEKTETS OMFATTNING OCH UTFORMNING	10
1.4 ÄNDAMÅL OCH PROJEKTMÅL	10
1.5 TIDIGARE UTREDNINGAR	11
1.6 PLANLÄGGNINGSPROCESSEN	11
1.7 ANALYS ENLIGT FYRSTEGSPRINCIPEN	12
2 MILJÖBESKRIVNING	13
2.1 MILJÖBESKRIVNINGENS SYFTE	13
2.2 LÄSANVISNING	13
2.3 AVGRÄNSNING	14
2.4 MILJÖPÅVERKAN – NULÄGET OCH NOLLALTERNATIVET	14
3 FÖRUTSÄTTNINGAR	14
3.1 TRAFIK OCH TRAFIKANTER	14
3.2 MARKANVÄNDNING	15
3.3 LANDSKAP	15
3.4 KULTURMILJÖ, NATURMILJÖ OCH REKREATION	18
3.5 MARK- OCH VATTEN	19
3.6 BOENDE OCH HÄLSA	21
3.7 RISK	25
3.8 KLIMAT	27
3.9 BYGGNADSTEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	27
3.10 PÅGÅENDE OCH PLANERADE PROJEKT	28
3.11 RIKSINTRESSEN	28
4 DEN PLANERADE VÄGENS LOKALISERING OCH UTFORMNING	29
4.1 VAL AV LOKALISERING	29
4.2 VAL AV UTFORMNING	29
4.3 ALTERNATIVA UTFORMNINGAR	31
4.4 SKYDDSÅTGÄRDER	32
5 EFFEKTER OCH KONSEKVENSER AV PROJEKTET	32
5.1 TRAFIKTEKNISKA KONSEKVENSER	32
5.2 LANDSKAPSBILD	33
5.3 MARKANVÄNDNING OCH KOMMUNAL PLANERING	34
5.4 KULTURMILJÖ, NATURMILJÖ OCH REKREATION	34
5.5 BOENDE OCH HÄLSA	35
5.6 KLIMAT	39
5.7 MARK OCH VATTEN	40

5.8	SAMHÄLLSEKONOMISK BEDÖMNING	40
5.9	INDIREKTA OCH SAMVERKANDE EFFEKTER	41
5.10	EFFEKTER UNDER BYGGTIDEN	41
5.11	PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSEN ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN	44
6	SAMLAD BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE	44
6.1	ÖVERENSSTÄMMELSE MED DE TRANSPORTPOLITISKA MÅLEN	44
6.2	ÖVERENSSTÄMMELSE MED PROJEKTMÅL	45
7	ÖVERENSSTÄMMELSE MED MILJÖBALKENS ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER, HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER OCH MILJÖKVALITETSNORMER	45
7.1	ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER	45
7.2	HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSERNA	46
7.3	MILJÖKVALITETSNORMER	46
8	MARKANSPRÅK OCH KONSEKVENSER FÖR PÅGÅENDE MARKANVÄNDNING	47
8.1	VÄGOMRÅDE FÖR ALLMÄN VÄG	47
8.2	VÄGOMRÅDE FÖR ALLMÄN VÄG UTAN VÄGRÄTT INOM DETALJPLAN	47
8.3	VÄGOMRÅDE FÖR ALLMÄN VÄG MED INSKRÄNKT VÄGRÄTT	47
8.4	OMRÅDE MED TILLFÄLLIG NYTTJANDERÄTT	47
8.5	INDRAGNING AV VÄG	48
9	FORTSATT ARBETE	48
9.1	FORTSATT PROJEKTERING	48
9.2	DETALJPLANER ENLIGT PLAN OCH BYGGLAGEN	48
9.3	ÖVRIGA TILLSTÅND, DISPENSER, ANMÄLNINGAR OCH LOV	48
9.4	MILJÖSÄKRING I FORTSATT ARBETE	48
9.5	MARK	48
9.6	VATTEN	49
9.7	KLIMAT	49
9.8	KULTURMILJÖ	49
10	GENOMFÖRANDE OCH FINANSIERING	49
10.1	FORMELL HANTERING	49
10.2	GENOMFÖRANDE	51
11	KÄLLOR	52

Läsanvisning

Denna granskningshandling omfattar en beskrivning av vägförslaget och dess effekter och utgör Trafikverkets förslag till fastställelse. Innan Trafikverket Region Stockholm begär att planen fastställs ska planen ställas ut för granskning. Under granskningen finns möjligheter att yttra sig över planen.

De synpunkter som lämnas under granskningen sammanställs i ett granskningsutlåtande. Eventuella ändringar efter granskningen dokumenteras i en särskild PM. Dessa dokument samt planförslaget med underlag lämnas sedan till länsstyrelsen för yttrande.

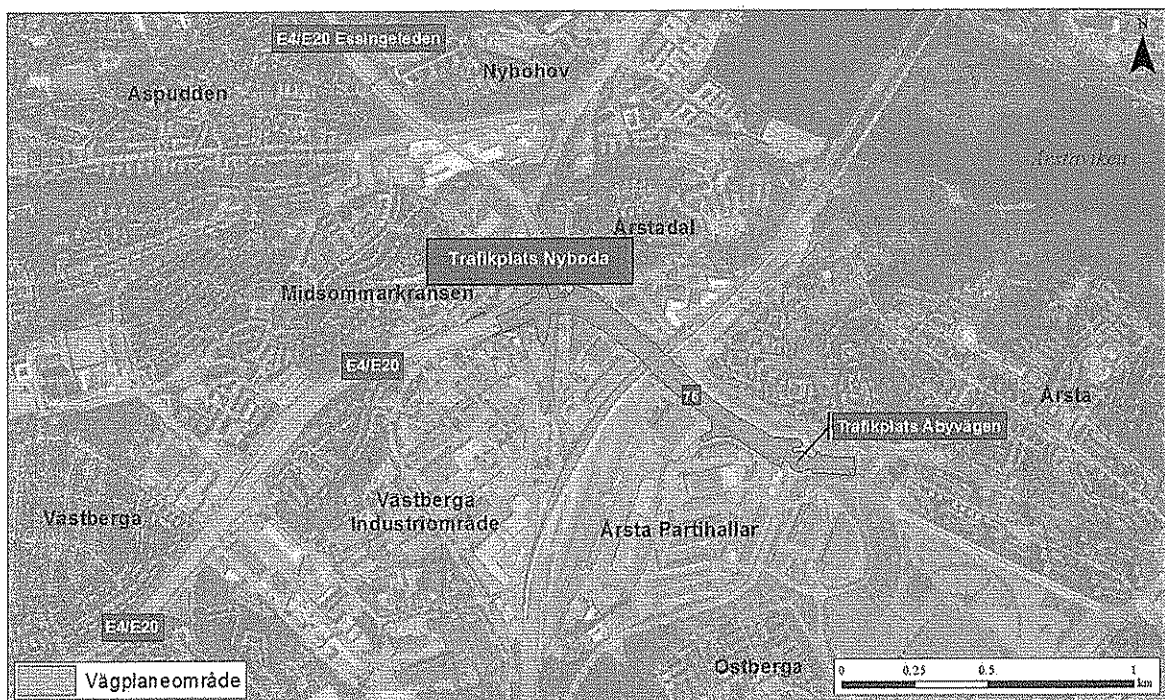
Granskningshandlingen utgörs av följande dokument, alla med status granskningshandling:

- Plankarta
- Fastighetsförteckning
- Plan- och miljöbeskrivning
- PM Buller
- Gestaltungsprogram
- Illustrationskarta
- Samrådsredogörelse
- Trafiksäkerhetsanalys

Sammanfattning

Essingeleden E4/E20 i Stockholms stad är Sveriges mest trafikerade vägavsnitt och ingår i det så kallad TEN-T vägnätet. Väganslagningens kapacitet har trimmats i omgångar med fler körfält inom befintlig konstruktionsbredd. Essingeleden är primär väg för farligt gods. Trafikplats Nyboda (155) är kopplingen mellan väg E4/E20, Södertäljevägen och väg 75 – Södra Länken med kopplingar mot väg 226 (Huddingevägen), väg 222 (Värmdövägen) och väg 73 (Nynäsvägen).

Årstalänken utgör en kort sträcka mellan Essingeleden och trafikplats Åbyvägen på Södra Länken. Årstalänken utgjorde tidigare en motorvägssträcka som byggdes under slutet av 1960 talet och öppnades för trafik 1972. Årstalänkens östra del (norr om Årstafältet) är sedan Södra Länkens öppnande avstängd för trafik och därmed också helt nedlagd, en så kallad ruinmotorväg på en sträcka av cirka 1 km.

Figur 1 - Översikt av vägplaneområdets utbredning

Trafikplats Åbyvägen, tidigare Åbymotet, byggdes i samband med Södra Länkens genomförande. Trafikplatsen är en viktig koppling mellan E4/E20 – Södra Länken och Huddingevägen (väg 226) i söder via Åbyvägen med bland annat Östberga industriområde och Årsta Partihallar.

Trafikplats Nyboda och Årstalänken utgör tillsammans ett komplext vägsystem med stora trafikflöden i flertal riktningar och som därför blir känsligt för störningar. Minsta incident leder lätt till köbildningar i Södra Länken vilket i sin tur kan leda till att infartsvägar måste stängas. För trafik i västlig riktning leder störningar på Essingeleden ofta till köbildning på Årstalänken och i Södra Länkens tunnlar.

Vägplanen omfattar byggandet av två rampbroar som syftar till att minska antalet växlingsrörelser i såväl östlig som västlig riktning. Projektet förbättrar framkomligheten på sträckan och höjer trafiksäkerheten. Minskad köbildning ger också en effektivare resursanvändning.

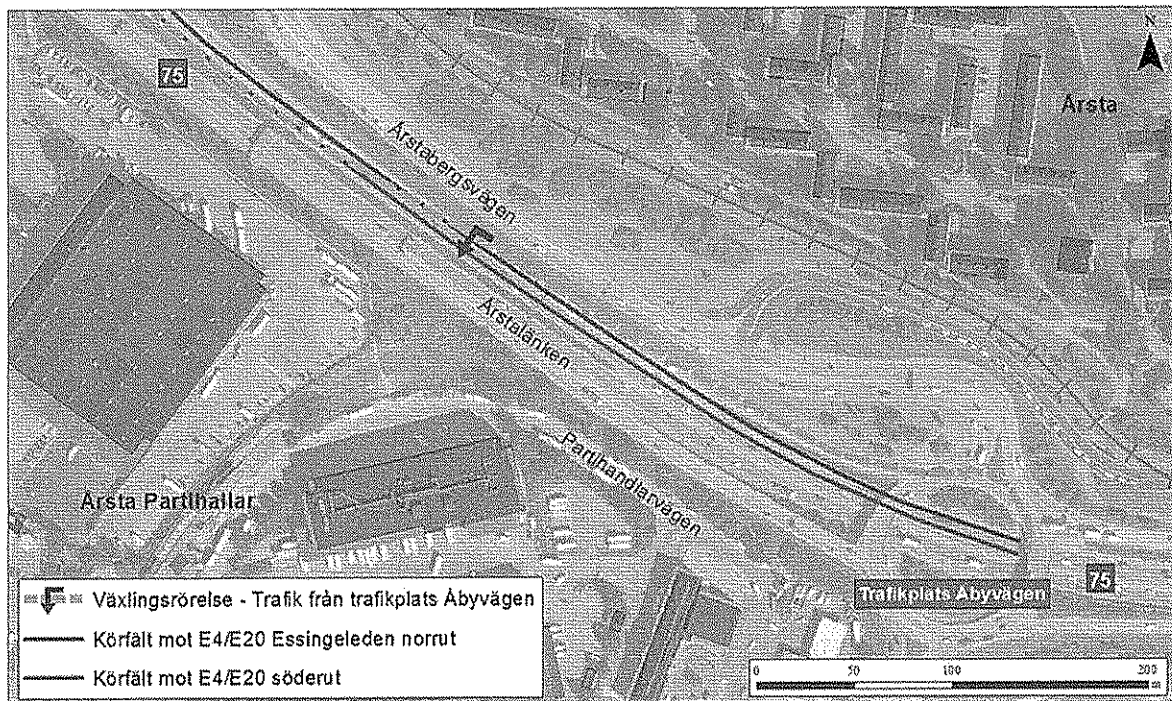
Åtgärderna innebär markanspråk i det av Stockholm stad ägda industriområdet som dock inte påverkar verksamheterna.

Åtgärderna kommer att påverka trafiken under byggtiden men bedöms i övrigt inte nämnvärt påverka omgivningen vare sig i byggskedet eller i driftskedet. Länsstyrelsen har beslutat att projektet inte innebär betydande miljöpåverkan.

1 Beskrivning av projektet

1.1 Bakgrund

Trafikplats Nyboda och Årstälänken utgör tillsammans ett komplext vägsystem med stora trafikflöden i flertal riktningar vilket gör det känsligt för störningar. Minsta incident leder lätt till köbildningar i Södra Länken vilket i sin tur kan leda till att påfarter måste stängas och hastigheten reduceras samt ökad energianvändning för ventilation av tunnelsystemen. För trafik i västlig riktning leder störningar på Essingeleden ofta till köbildning på Årstälänken och i Södra Länkens tunnlar.

Figur 2. Växlingsrörelser för trafik från Åbyvägen (orange) mot Essingeleden söderut (se pil) över körfält med upphinnande trafik från Södra Länken i två körfält (rött och blått)

Sträckan mellan trafikplats Åbyvägen och trafikplats Nyboda mot Essingeleden söderut utgör ett problem under högtrafiktid med köbildningar. Orsaken är bland annat att godstrafik från Partihallarna i Östberga tvingas växla över flera körfält på en kort sträcka för att kunna komma till det vänstra körfältet som leder trafiken mot Essingeleden söderut, se Figur 2.

Vid samtidiga växlingsrörelser i flera riktningar uppstår lätt osäkerhet, hastigheten måste sänkas och det bildas köer. Irritation kan uppstå då ett eller flera körfält spärras av till exempel långa lastbilsfordon. Växlingssträckan är 225 meter vilket får anses vara en kort sträcka med hänsyn till aktuella trafikflöden.